

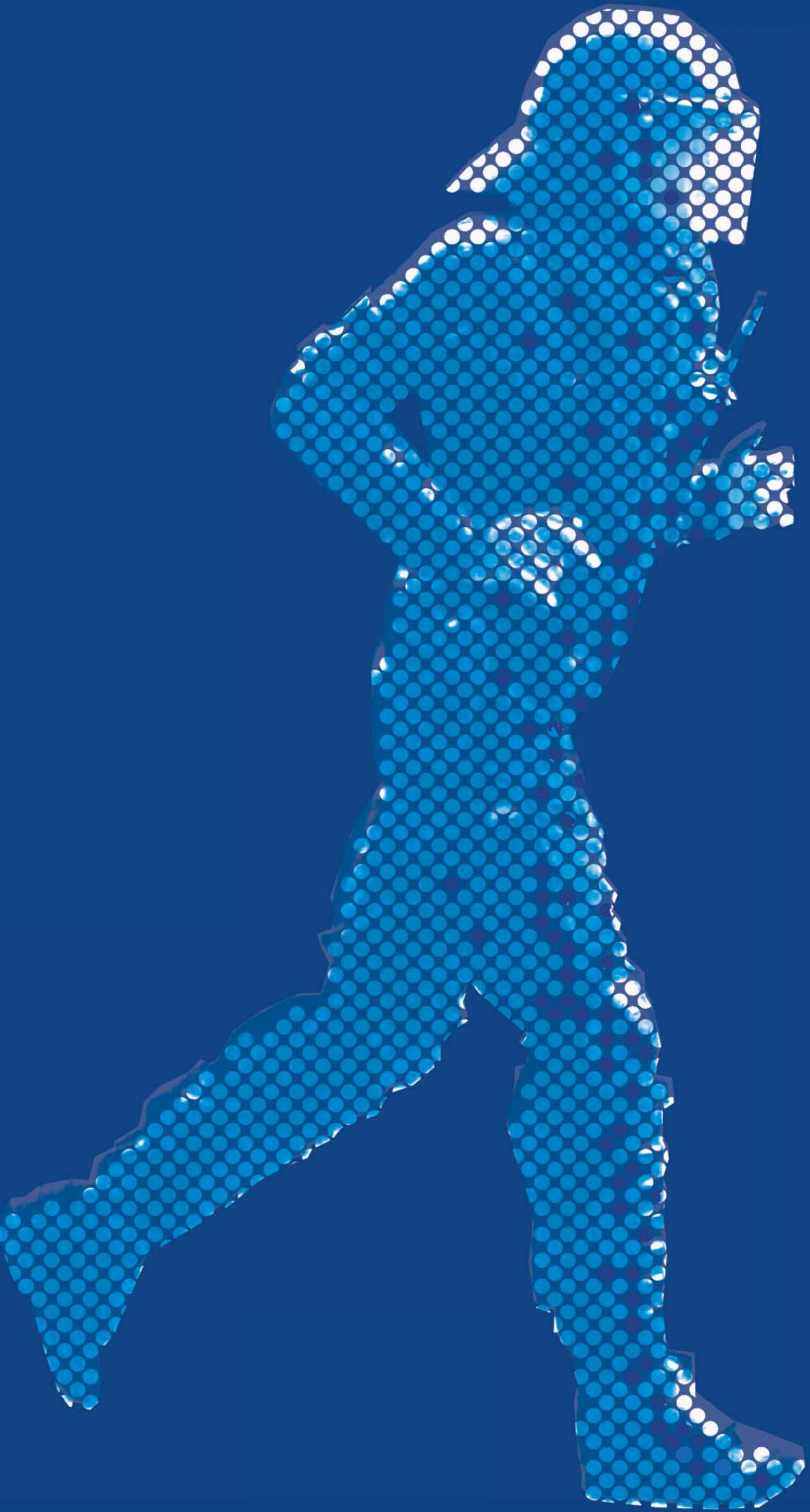

Interventna policija, borbeno vozilo

SREDSTVA PRISILE

Ako dođe do narušavanja javnog reda i mira u većem opsegu, policija može koristiti različita sredstva kojima će ponovo uspostaviti poželjno stanje sigurnosti.

Uporaba mjera ovisi o različitim čimbenicima, ali se one uvijek nastoje primjenjivati stupnjevito - od blažih prema težima. Blaže oblici su: zvučni alarmi, fizička nazočnost policije i primjena fizičke sile. Teži oblici su primjena police, službenih pasa, vodenog topa, kemijskih sredstava, dok su najteži oblici primjene sredstava prisile - uporaba vatrenog oružja.

TONFA - višenamjenska palica

Vježba uporabe palice tonfa

Višenamjenska palica podrijetlom je iz Japana, s područja otoka Okinawa. Riječ **tonfa** potječe od japanske riječi što znači *oružje za obranu*. Nastala je iz običnih dijelova alata za obavljanje svakodnevnih poslova, a koristila se i za obranu i zaštitu od samuraja. U razdoblju od XII. do XVIII. stoljeća razvijala se pa je krajem XX. stoljeća dobila današnji oblik. Godine 1972. američki policajac Lon Anderson predstavio ju je svijetu i tada je uvedena u uporabu američke policije. Tijekom 1980. godine koriste je specijalne jedinice policije u SR Njemačkoj, a 1997. godine ulazi u uporabu interventne policije.

Od 2004. godine koristi se u interventnoj policiji MUP-a RH kao poseban dio opreme za intervencije. Višenamjenska palica, osim što služi kao sredstvo prisile, koristi se i kod uhićenja, privođenja osoba, odguravanja mase, svladavanje pasivnog i aktivnog otpora, savladavanje prepreka te pružanja prve pomoći.

Palica je izrađena od polikarbonata koji je velike tvrdoće, nesalomljiv je, nema savijanja i ne stvara krhotine, što daje maksimalni prijenos snage na mjesto udarca. Neosjetljiva je na prljavštinu, ulja, vrućinu i kod primjene nema trajnijeg mehaničkog oštećenja.

OTROVI ZA KRATKOTRAJNO ONESPOSOBLJAVANJE

Povijesno gledano, primjena onesposobljavajućih otrova vuče svoje korijene iz davnih vremena. Već 428. godine prije Krista Spartanci su palili drvo natopljeno smolom i sumporom kako bi stvorili otrovne pare. U to vrijeme Kinezi koriste vreće napunjene prahom od paprike i drugim začinima, koje bacaju na neprijatelja. Godine 1721. Charles XII. se koristi dimnom zavjesom kako bi prešao preko rijeke, a u I. svjetskom ratu kemijski agensi korišteni su u velikoj mjeri radi ubijanja i onesposobljavanja protivnika.

Nijemci godine 1864. prvi otkrivaju i koriste CN suzavac, agens koji nije smrtonosan, ali u kratkom razdoblju može onesposobiti neprijateljske vojnike bez trajnih posljedica. Policijske snage za očuvanje reda i mira počinju koristiti suzavac kao sredstvo kontrole nereda nakon II. svjetskog rata, a u primjeni je i danas.

Suzavaca ima različitih vrsta koji spadaju u skupinu nesmrtonosnih otrova-nadražljivaca za kratkotrajno onesposobljavanje i iscrpljivanje ljudi. Prvi su ga 1928. godine sintetizirali američki kemiča-

ri B.B. Corson i R.W. Stoughton prema kojima je dobio naziv CS. Kao onesposobljavajući otrov prvi put je uporabljen 1958. godine na Cipru za smirivanje prosvjednika. Američka vojska ga je rabila u Vijetnamskom ratu.

U osoba izloženih djelovanju ovog nadražljivca izaziva kihanje, kašalj, pojačano lučenje iz nosa i usta, bol i stezanje u prsima, otežano disanje, zadržavanje disanja i povećano iskašljavanje. Na vlažnoj koži otrov uzrokuje bol, pečenje, crvenilo kože.

Simptomi obično nestaju 30 do 60 minuta nakon prestanka izloženosti otrovu.

Danas ga rabe sve policije svijeta za sprječavanje nereda, u borbi protiv kriminalaca, diverzanata, zabarikadiranih osoba i pojedinaca. Prema konvenciji o zabrani i uništenju kemijskog oružja njegova je primjena u ratne svrhe zabranjena, a u policijske je dopuštena.

ZAŠTITNO-NAPADAČKI PSI

Dugodlak ili kratkodlak, rasni ili mješanac, oštar ili umiljat - pas je već tisućljećima na prvom mjestu kao najbolji čovjekov prijatelj i pomagač. Kao pomagač, posebice je izraženo svojstvo u službama gdje ih se koristi kao pse tragače, čuvare ili spašioce i bez kojih u tim službama gotovo da se ne može - policije ili vatrogasnim službama...

Zbog izvanrednog psećeg njuha, koji je milijun puta razvijeniji od ljudskog, pas pomaže čovjeku u potrazi za skrivenom drogom u prtljazi na zračnim lukama, na graničnim prijelazima, u automobilima i drugim prijevoznim sredstvima, pomaže u traženju podmetnutih bombi i oružja.

Ta četveronožna „banka podataka“ čovjeku nedostiznim rasponom osjetila, ravnopravan je „djelatnik i kolega“, zaštitnik i čuvar, nadglednik... Neprocjenjive su vrijednosti kad je riječ o održavanju javnog reda i mira.

Interventni policijac sa psom

Od pasmina najčešće su to: *njemački ovčar* (nenadmašiv kao pas čuvar i kao pas za obranu; munjevito napada), *rotvajler* (snažan pas s veoma izraženim nagonom za čuvanje), *bokser* (tjelesno vrlo čvrst pas, stabilne naravi, često vrlo tvrdoglav, zahtjeva strpljivo i dosljedno školovanje), *belgijski ili nizozemski ovčari*... Službene pasmine pripadaju skupini dominantnih pasmina pasa. Dobro uzgojeni psi službenih pasmina vrlo su samosvjesni, s izraženim plijenskim nagonom te relativno izraženim obrambenim nagonom.

Kod tih je pasa neophodna radna socijalizacija te rani odgoj i školovanje pa je poželjna dob za odgoj službenog psa jedna do dvije godine starosti.

VODENI TOP

Vodeni top s podignutim prednjim štitnikom

Vodeni top prije svega služi da svojom pojavom zastraši i rastjera agresivne skupine koje narušavaju opću sigurnost građana. Svako daljnje djelovanje uključuje stupnjevitost primjene dopunske opreme, a jedna od prvih mjera je zvučno zastrašivanje sirenama.

Dođe li do sukoba s agresivnim skupinama, tada se vodom, suzavcem i bojom nastoji razdvojiti suprotstavljene strane silom koja ne dovodi u opasnost ljudske živote.

Vodeni topovi ispaljuju vodu pod pritiskom do 15 bara. Doseg takvog mlaza je više od 50 metara. Na udaljenosti od trideset metara vodeni mlaz može odraslu osobu, veće tjelesne mase, srušiti s nogu.

Bojom, koja se dodaje vodi, označavaju se osobe koje su sudjelovale u narušavanju javnog reda i mira.

Vodeni top s otvorenom desnom bočnom stranom

Zaprijete li demonstracije većom eskalacijom, jedinica ulazi u napad s punom zaštitom. Cestovne prepreke ne mogu izdržati snagu pojačanog prednjeg dijela vozila i ono ih jednostavno razbija.

U starijim tipovima „vodenog topa“ opsluživanje je bilo mehaničko. U najnovijoj inačici vozila cijelokupno opsluživanje je elektronsko, video-kamerama se snima stanje oko vozila, a bilježe se i svi postupci posade.

Postupanje posade moguće je isključivo po zapovjedi.

Vodeni top i pripadnici interventne policije